

Het volgende nummer verschijnt op donderdag 12 januari 2012.

Sluitingsdatum inleveren kopij: maandag 2 januari

Pagina 3

Voedselbank steeds afhankelijker van kerken

De Voedselbank in Assen doet steeds vaker een beroep op de kerken.

Pagina 4

Conventikels of spektakel?

Een kort journalistiek verslag van de vergadering van de Algemene Kerkenraad op 26 november.

Pagina 5

Kerk, waar zijn je schatten?

Het programma van het Oecumenisch Leerhuis 2012.

Pagina 6 e.v.

Berichten uit de wijken

Nieuws uit alle wijkgemeenten van de Protestantse Gemeente Assen.

Kerkblad

Protestantse
Gemeente Assen

Veertiendaags informatie- en opinieblad Protestantse Gemeente Assen

Donderdag
29 december
2011
20e jaargang
nummer 25

Meditatief

Driekoningen

ik sta goed verdekt
hier opgesteld -
achter Melchior, de koning -
groot formaat in goudbrokaat
belemmert veilig, ongevraagd
het zicht op mij - maar dan

alsof hij weet van mijn bestaan
schuift hij mij naar voren
en sta ik oog in oog met Hem
het Kind
met enkel leegte in mijn handen

en ik die op een afstand stond
spel hier in alle taal
het God-wordt-mens-verhaal
woord voor woord
word ik gewaar
hoe Hij mijn leegte deelt
de weg ten einde toe
het Licht bevechtend
op het duister
het Leven op de dood
de Volheid op de leegte
Gods geheimenis
dit Kind

met Melchior
en zijn gezellen
kniel ook ik nu neer

ik ga naar huis
met volle handen -

Oeke Kruythof

Het hart van het christendom

Ds. A. Borman

Onder deze titel schreef de Amerikaanse theoloog Marcus Borg een ook voor de niet-theoloog goed leesbaar boek. Het christelijk geloof, aldus de doorgaande lijn in dit werk, is aan verandering onderhevig. Ooit was in orthodox-protestantse kringen zelfs de gedachte daaraan onvoorstelbaar. De inhoud van het geloof staat immers vast, is rechtstreeks uit de bijbel af te leiden.

Het leergezag in de rooms-katholieke kerk en de rechterflank van de gereformeerde gezindte dragen er nog de sporen van. Sommigen voelen zich daarbij juist veilig, voor veel anderen was vervreemding van het geloof het gevolg en een uittocht uit de kerk. Je kunt je geloof immers niet uitdrukken met de woorden van eeuwen terug en de levensstijl past zich aan bij de culturele en maatschappelijke ontwikkelingen. Oude woorden - indien ze al gehandhaafd blijven - krijgen een nieuwe invulling.

Veranderend paradigma

Marcus Borg spreekt van een veranderend paradigma, d.w.z. een zich wijzigende totaalvisie op de christelijke traditie. Het 'zich vormende paradigma' (de hedendaagse visie) confronteert hij met het 'vroegere paradigma' en hij beijvert zich om aan te tonen dat de huidige visie geen verarming betekent ten opzichte van de vroegere. Maar anders dan bijvoorbeeld in recente publicaties van Nederlandse theologen als H.M. Kuitert en K. Hendrikse toont hij meer invoelend vermogen dan zij met betrekking tot het 'oude paradigma' en is hij daarom wellicht beter in staat te overtuigen. Prof. Borg spitst zijn betoog toe op een viertal thema's: geloof, bijbel, God en Jezus.

Geloof is niet instemmen met een aantal geloofswaarheden maar een uiting van vertrouwen in God. Geloof is niet het tegenovergestelde van twijfel, maar van wantrouwen en ontrouw. Geloven helpt je ook om de wereld om je heen op de juiste wijze te zien: niet als vijandig (dus: afstand houden) of neutraal (maak ervan

wat je kunt) maar positief (in het hier-en-nu je inzetten voor vrijheid, vreugde, liefde en vrede). De letterlijke betekenis van het woord *credo* (ik geloof) is immers: het hart geven. Geloven is liefhebben.

De Bijbel is als zodanig niet van God afkomstig (zoals de uitdrukking 'Woord van God' veronderstelt), maar een historisch product van Israël en de vroeg-christelijke beweging. De inspiratie betreft niet de tekst zelf (verbale inspiratie), maar geeft aan dat de schrijvers door hun ervaring met (de Geest van) God bewogen werden om te schrijven. De bijbel bevat dus geen geopenbaarde waarheid. Je hoeft de bijbel(verhalen) niet letterlijk op te vatten om die ernstig te nemen. Integendeel: we doen de geloofsverhalen tekort door ze alleen letterlijk te interpreteren. De auteur zit op de lijn van auteurs als prof. Labuschagne, Nico ter Linden, Karel Deurloo, Cees Houtman en anderen. Borg typeert de bijbel als de brug en de deur naar het heilige.

Hart van de werkelijkheid

God noemt Borg *het hart van de werkelijkheid*. Een discussie over het al dan niet 'bestaan' van God vindt hij niet interessant. Borg zit op de lijn van een boek van dr. G. Manenschijn: *God is zo groot dat Hij niet hoeft te bestaan* (2001). Om in God te geloven hoeft je niet eerst uit te maken of Hij bestaat.

'Er is een Meer', aldus Borgs herhaaldelijk neergeschreven overtuiging. Het collectieve getuigenis van de wereldreligies en religieuze ervaringen waarvan velen spreken leggen daarvan getuigenis af. Borg komt het dichtste bij God als alomvattende Geest (het z.g. panteïsme). *Want in Hem leven wij, bewegen wij en zijn wij* (Hand. 17:28). Toch spreekt hij ook over God als Persoon en van een persoonlijke relatie van de mens met God. Die mogelijkheid ontleent hij aan de notie van het verbond in de joodse en christelijke traditie. Jezus omschrijft Borg

als *het hart van God*. Er is de laatste jaren een karrenvracht aan boeken over Jezus en de christologie geschreven (Kuitert, Van de Beek, Den Heyer en vele anderen). Daarvan voegt Borg weinig nieuws toe en dat valt hem niet te verwijten. Iets anders is in hoeverre de bijbellezer bereid is de visie van het 'zich vormende paradigma' ook over Jezus eigen te maken, juist omdat het hier over het hart van het christelijk geloof gaat.

Borg maakt (met vele anderen) onderscheid tussen de 'Jezus vóór Pasen' (de historische Jezus) en wat er in de overleving daarna in belijdenis en verkondiging van Jezus is geworden.

Van die laatste zijn ook de evangeliën zelf een product. De christologische titels als Heer, Messias, Zoon, stammen niet uit de tijd van Jezus zelf, maar verwijzen naar de manier waarop de vroege kerk Jezus ervaren en beleden heeft. Jezus is een metafoor (beeld) van God: wij zien God door Jezus.

Ook het verzoenend karakter van de dood van Jezus is een latere interpretatie. In de evangeliën zelf is, ondanks de uitvoerige beschrijving van het passieverhaal, daarvan niet of nauwelijks sprake. Jezus is naar het oordeel van Borg ook niet de enige weg tot het heil. Hij laat andere religies volledig in hun waarde. Zij komen niet alle op hetzelfde neer, maar zijn wel alle voertuigen naar het doel.

Opnieuw geboren worden

In het tweede deel van zijn boek trekt de auteur de consequenties voor 'een nieuwe kijk op het christelijk leven'. Voor het persoonlijk leven ziet hij dat als 'een levenslang proces van opnieuw geboren worden', dat je kunt belemmeren of bevorderen. Wat het christelijk geloof voor de samenleving betekent vat hij samen in het begrip 'Koninkrijk van God' met de nadruk op het tegengaan van systematisch onrecht (trefwoorden: Egypte, Babel, uitbuiting).

De vorige alinea is veel te kort om aan dit deel recht te doen. Ik denk aan wat Borg schrijft over erediens, gebed, meditatie, vergeving, verlossing en andere noties. Wellicht is het bovenstaande daarom een aansporing om het boek zelf ter hand te nemen.

N.a.v. Marcus Borg: *Het hart van het Christendom (Modern geloof en traditie)*, Uitg. Kok, Kampen, 2010 (in herdruk, verkrijgbaar na 31 januari 2012)

Voedselbank steeds afhankelijker van kerken

Tieme Meints

In Nederland leeft bijna een miljoen mensen in armoede. Om precies te zijn: 971.000 (453.000 huishoudens). De laatste tijd is er een sterke toename, vooral kinderen, zelfstandigen en AOW-ers. 12% van alle zelfstandigen leeft in armoede en 108.000 minderjarige kinderen krijgen minder dan één warme maaltijd per twee dagen.

Mensen kunnen door allerlei oorzaken in armoede raken, bijvoorbeeld door langdurige werkloosheid, ziekte of invaliditeit. Daardoor ontstaan vaak schulden die voor velen zonder hulp vaak onoplosbaar zijn. Uit een onderzoek van Kerk in Actie blijkt dat steeds meer Nederlanders bij de kerk aankloppen om hulp. Het kabinetbesluit om de Bijstand te verlagen zal naar verwachting leiden tot een versnelde groei van de armoedeproblematiek. Ruim 60.000 personen die in armoede leven eten deels van een voedselpakket van een van de 120 voedselbanken in Nederland. Voedselbanken zijn zich ervan bewust dat het alleen verstrekken van een voedselpakket symptoombestrijding is. Bij de aanvraag wordt dan ook veelal een professionele hulpverlener betrokken: geen pakket zonder traject. De Voedselbank in Assen (een filiaal van de Voedselbank Midden-Drenthe) is actiever dan ooit om te voldoen aan de toenemende vraag naar levensmiddelen. Sinds 2009 maakt de Voedselbank Assen gebruik van het voormalig fietsenhok van een schoolgebouw aan de Venestraat.

Levensmiddelen

Tina Koopman, die samen met Hanny Homan de coördinatie verzorgt van inkomende en uitgaande levensmiddelen bij de Voedselbank Assen, is somber over de toekomst. Ze verwacht een forse groei van het aantal klanten. De Voedselbank startte in 2005 in een achterzaal van het Leger des Heilsgebouw (Rolderstraat) met elf klanten. Toen deze locatie door de Voedsel- en Warenauto-

riteit werd afgekeurd kon men uitwijken naar de Venestraat. In 2009 waren er 80 klanten, nu 144. De ruimte begint krap te worden; er wordt gezocht naar een oplossing. "Het valt op dat de laatste tijd veel ZZP-ers bij ons aankloppen", zegt Tina. "Ze zijn vanuit de bijstand als zelfstandige begonnen maar door allerlei oorzaken vastgelopen. Ze zitten aan de grond." Mensen die gebruik willen maken van de voedselbank worden vooraf gescreend op het gebied van inkomen en schulden. verwijzen: Alle instanties verwijzen mensen door naar de Voedselbank. Er zijn afspraken met enkele instanties voor signalering en ondersteuning. De Voedselbank Assen beschikt over 22 vrijwilligers die hun handen vol hebben aan het halen, sorteren en inpakken van levensmiddelen. Bij enkele kleine supermarkten in Hooghalen en Smilde worden overgebleven voorraden opgehaald. Een warme bakker levert elke donderdag vers brood. In Assen krijgt de voedselbank nog van één supermarkt overgebleven levensmiddelen. De andere supermarkten laten hun overgebleven levensmiddelen vernietigen.

De kosten van vernietiging zijn door de supermarkt ketens al in de prijzen verwerkt. De vrijwilligers van de voedselbank zijn daarover verontwaardigd. "Ons uitgangspunt is: verspilling tegenaan is armoede bestrijden", zegt Hanny Homan. Het gaat haar zeer aan het hart dat er zoveel goed bruikbare levensmiddelen worden weggegooid. "We kunnen met name de droge producten heel goed

gebruiken voor onze klanten; we willen het zelf wel ophalen", zegt ze. Er is vaak een tekort aan levensmiddelen voor het samenstellen van een goed voedselpakket. De uitreiking van voedselpakketten vindt plaats op donderdagmiddag en -avond. Klanten krijgen één keer per maand een kledingbon die kan worden besteed in de Leger des Heils-kledingwinkel naast de voedselbank.

Diaconale taak

De voedselbank heeft inmiddels aan alle christelijke kerken en groepen in Assen een brief gestuurd met het verzoek om hulp. Tot nu toe zijn er acht positieve reacties ontvangen. Tina Koopman is blij met dit resultaat. "We teren op de kerken", zegt ze en ze hoopt dat nog meer kerken reageren op de oproep. Tot nu toe doen de volgende Asser kerken (groepen) structureel mee met het leveren van levensmiddelen: Leger des Heils, Evangelische gemeente, rooms-katholieke kerk, de vrijgemaakte kerken De Voorhof (Marsdijk) en Maranathakerk (Assen-Noord en Peelo) en de protestantse kerken De Bron, Adventskerk en De Ontmoeting (Kloosterveen). Sommige kerken overwegen nog of ze mee zullen doen of ze sturen incidenteel wat. "Meedoen met het helpen van armen bevordert de bewustwording", zegt Tina Koopman. Ze wijst op een stapel kratten met levensmiddelen. "Die zijn afkomstig van De Bron", zegt ze. En ze voegt er aan toe: "We wilden zo graag met Kerst wat doen voor onze klanten. We hebben nu een paar honderd

euro, maar daar doe je weinig mee voor onze 144 klanten. Voor €3 per persoon koop je niet zoveel."

Voedselbank en supermarkt

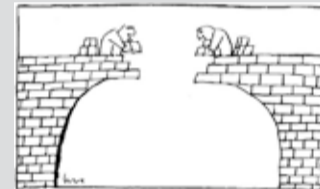
Navraa bij twee supermarkten over de bestemming van niet houdbare, onverkochte producten leverde het volgende op. Het probleem zit volgens de bedrijfsleiders vooral in de zogenaamde code (houdbaarheidsdatum). Als een product het einde van de houdbaarheidsdatum nadert, wordt het aangeboden voor een gereduceerde prijs. Voedsel dat volgens de code niet meer houdbaar is wil men absoluut niet weggeven (ook al zou het nog goed eetbaar zijn). De supermarkt wil er niet voor verantwoordelijk zijn dat mensen ziek zouden worden. Men is bang dat dat grote gevolgen zou kunnen hebben, in de eerste plaats natuurlijk voor de ontvangers, maar ook voor de betreffende supermarkt die de producten heeft geleverd. Verder zijn er ook een aantal praktische problemen. Op de avond voor de feestdagen is er voedsel over dat weggegeven zou kunnen worden, maar de Voedselbank is dan al gesloten. Vanuit de landelijke distributiecentra gaan overgebleven levensmiddelen naar de Voedselbanken. Het probleem in Assen is dat men te ver afziet van zo'n distributiecentrum: als de producten hier aankomen zijn ze vaak al te ver over datum.

Redactie

Oecumenisch avondgebed en gespreksavond op 19 januari

'Veel gaven, één Geest'

Op donderdag 19 januari 2012 organiseren de drie kerken rondom het 'kerkplein' in Assen-Centrum, de r.-k. parochie, de Jozefkerk en de Zuiderkerk, weer een oecumenisch avondgebed en gespreksavond. Na een zeer geslaagde eerste keer, vorig jaar in januari, met een goede opkomst en veel enthousiaste reacties, is besloten een vervolg te geven aan dit initiatief. Ditmaal vindt de avond plaats in de sfeervolle kerkzaal van de Zuiderkerk, Zuidersingel 81 te Assen. Aanvang is om 19.30 uur en alle belangstellenden zijn van harte welkom (gratis toegang). Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot ds. Ron Koopmans, ds. Esther Struikmans of pastoor Koos Tolboom.

Huub Oosterhuis

Op 18 maart gaat Huub Oosterhuis voor in een viering in de Zuiderkerk waarin veel van zijn liederen zullen worden gezongen. Aan de viering werkt een projectkoor mee. Op de donderdagen 9 februari t/m 15 maart vanaf 20 uur in de Zuiderkerk zullen de liederen worden ingestudeerd onder leiding van musicus/dirigent Wim Verkaik. Wie hem nog niet kent kan via www.Hunzekoor.nl met hem kennismaken. Voor het projectkoor zoeken we een dertigtal ervaren zangers, verdeeld over de vier stemsoorten. Gezien het enthousiasme voor de inschrijving voor het projectkoor in de Adventskerk vorig jaar voor de vesper met Oosterhuisliederen is het verstandig om snel te reageren. Vanwege het karakter van de viering is het nu niet de bedoeling dat er een projectkoor van zeventig mensen zingt. Wie mee wil doen kan zich aanmelden bij Annie Baerends baerends@tele2.nl De voorbereidingsgroep Advents-kerk/Zuiderkerk

Krasser

Uren, dagen, maanden, jaren

vliegen als een schaap door 't veen' Dat was de titel van een boekje dat vroeger bij ons thuis in de kast stond. Zo'n boekje met van die prietpraat en versprekingen door kinderen. Een kind dat bijvoorbeeld met volle overtuiging het lied 'Wat de toekomst brenge moge' zingt en dan bij de regel waarin de ogen moedig worden opgeslagen, zonder te verblijken of verblozen 'moeder sla ik tussen de ogen' zingt.

In deze dagen van herinneringen ophalen van wat er dit jaar allemaal gepasseerd is, kwamen de versprekingen voorbij. De ongelukkig gekozen woorden van kardinaal Simonis: Wir haben es nicht

gewusst. Of die totaal onzinnige puberpraat in de Tweede Kamer: doe toch eens normaal man ... doe zelf normaal. Van dit laatste kun je je nog afvragen of het een verspreking was, of dat dit wérkelijk het niveau is geworden waarop men met elkaar de landsbelangen bespreekt. In dát geval is de opzet, die en paar jaar geleden vanuit de politieke partij van onze minister-president aangemoedigd werd om meer klare jip-en-janneketaal te gebruiken, geslaagd te noemen. Verspreking of niet, het levert weer avondvullende gespreksstof op voor de makers van de praatprogramma's op de late uurtjes, waarmee het vermoeden bevestigd wordt dat het in het publieke debat heel vaak om niets gaat. Misschien dat mensen al deze prietpraat nodig hebben als luchtig tegenwicht voor al het ongrijpbare en onbegrijpbare heen en weer gepraat over de ontwikkelingen op economisch ter-

rein, of toekomst van de euro. Maar in mijn sombere momenten denk ik dat zelfs die besprekingen, die toch op topniveau gevoerd worden, op niets anders gebaseerd zijn dan gebakken lucht.

Genoeg voer voor een oudejaars-conference. Of zal die ook nergens over gaan? Het zal wel aan de tijd van het jaar liggen, maar in deze dagen van herinneringen ophalen kan ik met nostalgie verlangen naar de tijd waarin het jaar werd afgesloten met beschouwingen door mensen als Wim Kan of Freek de Jonge. Ze waren goed voor diepzinnige spot. Maar het was nooit gemeen, of plat. Er zijn maar weinig conferenciers op dit moment die dat niveau kunnen evenaren. De meesten moeten het hebben van veel en ongenueanceerd kritiek spuien, zonder dat er ook maar iets van hoop in zit, waarmee je het nieuwe jaar in kunt.

Want dat heb je als mens toch nodig, nietwaar? Hoop ... een hele hoop het liefst en steeds weer een nieuw begin. Dat brengt me bij een liedje van Paul van Vliet. 'Ik ben zo vaak opnieuw begonnen' heet het. We hebben het gebruikt voor het kerstspel met en door de kinderen. Het refrein lijkt me een mooie, relativiserende afsluiting van dit rare jaar 2011 en een bemoedigend begin voor wat voor ons ligt. :

Er loopt een optocht door de tijd: van de schepping tot de eeuwigheid. En die optocht komt en dat is gek steeds weer langs dezelfde plek. En wij lopen mee in het misverstand alleen en soms in groepsverband op zoek naar het beloofde land in de optocht door de tijd.

Helène van Noord

Activiteitenagenda

Asser Bach Cantategroep

Zondag 8 januari

10 uur, Adventskerk

Info: Ad Boes, tel. 340839 en

Wim van der Molen, tel.

370073

Leeskring Het hart van het

rechten

Maandag 9 januari

19.30 uur, Adventskerk

Info: ds. Ad Borman, tel.

312147 en ds. Wim van Ge-

mert, tel. 314127

Catechese voor volwassenen

Dinsdag 10 januari

20 uur, Jozefkerk

Info: ds. Ron Koopmans, tel.

314877

Jongerenkring

Woensdag 11 januari

20 uur, Pastorie

Plataanweg 27

Info: ds. Ron Koopmans, tel.

314877

Oecumenisch Leerhuis

Donderdag 12 januari

19.45 uur, De Bron

Info: Corry van der Molen,

tel. 346549

Pastoriekring

Donderdag 12 januari

20 uur, Pastorie

Plataanweg 27

Info: ds. Ron Koopmans, tel.

314877

Nieuwjaarsconcert

dejongdejong-plus

presenteren Folk Songs

Rienk de Jong (countertenor)

Elbert de Jong (bariton)

Euwe en Sybolt de Jong (harmo-

niums)

Lauren Armishaw (sopraan)

Menigeen ziet het jaar 2012

in somberheid (vooral econo-

nomisch gezien) tegemoet.

Alle reden om een optimisti-

sche start te maken met een

concert waarin nostalgische

en melancholieke gevoelens

worden afgewisseld met

uitingen van voorspoed en

geluk. Na afloop beklinken

we samen met u het nieuwe

jaar met glühwein. Uiteraard

voor de kinderen van

alcohol ontdaan.

Locatie: Hervormde Kerk te

Vries

Tijd: zondag 15 januari, 16

uur

Toegang: gratis (inclusief

glühwein)

Bijdrage naar draagkracht

(het zijn per slot moeilijke

tijden!) om de onkosten te

bestrijden

Nieuws uit de diaconie

Diaconie Noord en Oost

Donderdag 8 december zagen we elkaar voor de eerste keer in vergadering: De werkgroepen Diaconaat van Assen-Noord en Vredenveld keken elkaar in de ogen. Met een persoonlijk attribuut als uitgangspunt vertelden we iets over onszelf

en onze drijfveren. Wat voor specifieke kennis en taken zijn er in beide wijken? Wat zijn de overeenkomsten, wat de verschillen? Er borrelden al mooie nieuwe ideeën op ...

Deze ontmoeting was een eerste stap van een van de

werkvelden om op zoek te gaan naar samenwerking en om uiteindelijk te komen tot één wijkgemeente. We hebben vanavond gezien dat die kansen er zeker liggen.

Fred Veldwisch en
Klaas Pieter Touw

Vergadering Algemene Kerkenraad van 28 november

De toekomst van de kerk: conventikels of spektakel?

De AK heeft een nieuw lid in haar midden verwelkomd, dhr. K. Fransen, diaken uit Assen-Noord. Verder is in de AK besproken of het al dan niet zinvol zou zijn wanneer iedere wijkgemeente een secundus aanstelt voor het geval één van de twee 'aangewezenen' (een kerkordelijke term) niet aanwezig kan zijn bij een AK-vergadering. Dit voorstel komt in de vergadering van januari op de agenda. Tijdens deze avond werden de begroting

van het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters besproken en goedgekeurd. De voorzitter van het CvK stelde vast dat zowel kerk als diaconie PGA in een bevoorrechte positie verkeren: er is vermogen en dat wordt goed gebruikt. U heeft het overzicht van deze begrotingen kunnen lezen in het vorige Kerkblad. Een inhoudelijk agendapunt op de vergadering was het beleidsspeerpunt van de AK: het betrekken van jongeren en

de dertigers en veertigers bij de kerk. Er is hardop nagedacht over mogelijke behoeften van deze groepen mensen. We kunnen er niet om heen dat het traditionele aanbod op zondag geleidelijk aan minder mensen trekt. Landelijk onderzoek naar gemeenteopbouw geeft aan dat er niet (meer) één manier van kerk-zijn is die werkt en/of aanspreekt. Er wordt geadviseerd te werken met een gevarieerd aanbod waarbij verbondenheid een rol speelt zonder dat er teveel gebondenheid wordt gevraagd. Zal de toekomst van de kerk liggen in conventikels (godsdiensstige bijeenkomst in kleine kring) of ook spektakel

(EO-jongerenavond, toogdagen)? De AK ziet haar rol bij dit beleidsspeerpunt als coördinerend en niet sturend. Er is afgesproken dat er een werkgroep geformeerd zal worden waarin de bestaande activiteiten in kaart worden gebracht. Ook in het ministerie van predikanten zal dit beleidspunt worden besproken. De volgende vergadering staat gepland voor 23 januari.

Jessica Nauta

Dit is een journalistiek verslag. Het officiële verslag kunt u t.z.t. opvragen op het Kerkelijk Bureau.

Bachs Weihnachts Oratorium

Ad Boes

In de Adventskerk zijn we toe aan een volgend deel van het Weihnachts Oratorium. Die grote compositie kent zes onderdelen die samen een eenheid vormen. Ze zijn bedoeld voor de periode van Eerste Kerstdag tot en met Epifanie, het feest van de verschijning, op 6 januari.

Met die laatste naam wordt de kern geraakt. De wereld, gepersonifieerde in wijze mannen, komt 'op bezoek', omgekeerd verschijnt Christus aan hen. Zijn komst is een gebeurtenis van de eerste orde die zich niet tot Israël beperkt. Er is voor christenen veel voor te zeggen om Epifanie als het belangrijkste feest in de Kerstcyclus te beschouwen, zoals oosters-orthodoxe kerken dat vieren. Op eerste Advent, 27 november voerde de Asser Bach Cantategroep het eerste deel van het Weihnachts Oratorium uit. Op 8 januari, twee dagen na Epifanie, klinkt het zesde deel in de ochtenddienst die om 10 uur begint. Het eerste en het zesde deel van het oratorium zetten de toon voor het complete werk. De stemming is feestelijk. De trompetten en pauken

uit het eerste deel komen in het slotdeel terug.

De nieuwtestamentische schriftlezing voor Epifanie is Matheus 2:1-12. Daarin staan Herodes en zijn snode plannen centraal én het bezoek van - naar keuze - wijze mannen, wijzen uit het oosten of magiërs.

Deel zes van het oratorium kent elf delen. Het grootse openingskoor en het complexe slotkoraal zijn karakteristiek voor de gehele compositie. In drie van de zes recitatieven klinkt de evangelietekst. Er zijn twee aria's. Voor velen zal het verstilde koraal 'Ich steh' an deiner Krippen hier' het hoogtepunt vormen van deel zes.

Bach heeft vaak bij zichzelf leentjebuurt gespeeld. Veel van zijn werken zijn verloren

gegaan, maar waarschijnlijk is het openingskoor 'Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben' ontleend aan een gelukwenscantate geschreven in 1731 met de woorden 'So kämpfet nun, ihr munstern Töne'.

Koor en orkest van de Asser Bach Cantategroep zijn, samen met een viertal vocale solisten, de uitvoerders. Paulien Kostenze dirigeert, Daniel Rouwkema is koordirigent.

De zes delen van het oratorium zijn te omvangrijk om in één keer te worden uitgevoerd, niet in een kerkdienst en ook niet in een concert. De keuze is gemaakt om in december van dit jaar de delen 1, 2, 3 en 6 in twee concerten uit te voeren, zeker in Assen en waarschijnlijk ook in Amersfoort.

Inge Meinardi exposeert in de Adventskerk

Van 8 januari tot 2 maart exposeert Assenaar Inge Meinardi foto's. Deze tentoonstelling is het resultaat van ruim vier jaar intensief fotograferen. Inge is op het gebied van de fotografie grotendeels autodidact. In het begin zijn de meeste resultaten ontstaan door met veel geduld te experimenteren en door te kijken naar werk van anderen. Ze werkte niet met dure apparatuur maar gebruikte meestal met huis- tuin- en keukenoplossingen, zoals het omkeren van een lens. De meeste foto's kwamen in en om huis tot stand, gewoon op de keukentafel of de vensterbank. Vooral door de

macrofotografie werden veel mooie details ontdekt. Waterdruppels zijn lang een favoriet onderwerp geweest, vooral door de kleine wereldjes die daarin weerspiegeld kunnen worden. Van alle kanten werden bloemen en waterdruppels belicht en gefotografeerd. Het fotograferen heeft ertoe geleid dat Inge met een ander oog naar de wereld om zich heen is gaan kijken en meer oog kreeg voor details, voor vogels, voor de natuur en al het moois waar we zo snel aan voorbij lopen. Gaandeweg is het aantal onderwerpen uitgebreid. Nog steeds is Inge op zoek naar nieuwe onderwer-

pen en manieren van fotograferen. Deze expositie is daarom geen eindpunt, maar veel meer een overzicht van de vele foto's die in de afgelopen jaren zijn gemaakt. Op haar eigen website www.ingemeinardi.nl is een overzicht van haar werk te zien. Ook zijn daar posters en kaarten te bestellen. De opening van de expositie op zondag 8 januari valt samen met de uitvoering - tijdens de morgendienst om 10 uur - van cantate VI uit het Weihnachtsoratorium van Johann Sebastian Bach door de Asser Bach Cantategroep. Op die morgen zijn bij de uitgang van de kerk ook fotokaarten te koop.

Duur tentoonstelling: zondag 8 januari tot vrijdag 2 maart
Plaats: Adventskerk, Lindelaan, Assen-Oost
Kerk open: vrijdagmorgen tus-

sen 10 en 11.30 uur en rond de kerkdienst van 10 uur op zondagmorgen.

Werkgroep Kerk en Kunst van de Adventskerk,
Kees den Boer, Piet Keun en Reinder van der Molen

Kerk, waar zijn je schatten?

Corry van der Molen-Sijbolts

De trend van deze samenleving is beleving. Iets is niet waardevol als het niet beleefd kan worden. Ervaring en spiritualiteit zijn hot, religie en kerk zijn oubollig.

Toch is de kerk door de eeuwen heen altijd bij uitstek de plek geweest voor spiritualiteit, ervaring en beleving. Ze biedt en bood daarvoor vele mogelijkheden. Maar waar zijn die 'schatten' van de kerk gebleven. Zijn ze verdwenen, zijn ze niet meer van deze tijd of zijn ze onder het stof geraakt?

In het kort was dit de gespreksstof van de werkgroep Oecumenisch Leerhuis ten behoeve van de voorbereiding van het seizoen 2012. Hoe kan het, vroegen de leden van de werkgroep zich af, dat wij nog geloven en zo veel van onze vrienden zijn afgehaakt.

In het oktobernummer van Volzin staat een analyse over duurzame spiritualiteit onder de titel: Zelf voelen, zelf ervaren. De analyse is gemaakt naar aanleiding van een schrijfwedstrijd van Volzin over dit thema. De traditionele kerken lijken niet in staat hun spirituele kapitaal op de markt te brengen, zeggen de schrijvers, terwijl spiritualiteit hoog scoort. Uit de analyse blijkt dat met spiritualiteit wordt bedoeld de eigen persoonlijke ervaring en dat wat hoger is. Mensen willen hun eigen zoektocht maken, niet vastzitten aan de absolute waarheden van de kerk. Die 'gestolde' geloofswaarheden kunnen die zoektocht in de weg staan.

Moeten we dan helemaal opnieuw beginnen en nieuwe schatten gaan ontdekken? Of zijn er schatten die van alle tijden en plaatsen zijn? We stellen elkaar die vraag waarvan ik u deelgenoot maak.

"Mijn kroonjuweel is muziek die is gekoppeld aan woorden. Met woord en stem gebruik je al je zintuigen."

"Mijn schatten zijn de verhalen die mij steeds hoop geven voor de toekomst. Ze leren mij dat er altijd weer verandering mogelijk is."

"Mijn schat is de stilte, de verstilling. Even weg uit de drukte van het bestaan, stilstaan bij dat wat onduidelijk is en verhelderd moet worden."

"De verhalen in hun Joodse traditie zijn voor mij een bron. Net als de uitingen daarvan in schilderkunst en muziek."

"Troost bij bijzondere levensmomenten is een rijk goed. Juist in het gezamenlijk beleven van verdriet en vreugde vindt ontmoeting plaats."

"De gemeenschap van mensen die, hoewel volstrekt verschillend, bij elkaar herkenning vinden in dat

wat hen inspireert".
"Ons geweten, de keuzes die we maken."

En zo ontstond ons thema 2012: Kerk, waar zijn je schatten? Een nieuwe zoektocht naar de schatten van de kerk met prachtige inleiders. U bent allemaal weer heel erg welkom.

Donderdag 12 januari: Welke schatten hebben we nog? Waardoor zijn ze onder het stof geraakt?

Een goudmijn, dat was de bijbel. Vol met goud. Om het op te delven moest je de mijn in. Graven, een tekst uitpluizen. De dogma's waren het goud. De kerk was de beheerder van de mijn. Een goede preek was het verslag van een mijnwerker en ging over de eeuwige God. Toch kent de bijbel ook een God die verdrietig is, of boos, die soms wel wil, maar niet kan vergeven. Een machteloze God, die ons meer aanspreekt dan de eeuwige God van vroeger. Het lijkt of we de oude mijn hebben verlaten en genoeg nemen met dagbouw. Goed? Onvermijdelijk? Of onmacht? Theoloog Jan Greven was algemeen directeur van de IKON en hoofdredacteur van Trouw

Donderdag 19 januari: De kerk leeft van verhalen

De geloofsoverdracht stagneert. Dat is een complex verschijnsel, waarvoor per definitie geen eenvoudige oplossingen bestaan. De stagnatie is voor een deel een taalkwestie. Kinderen in onze van natuurwetenschappelijk denken doordrenkte cultuur schieten op steeds jongere leeftijd uit de eerste onbevangenheid en gaan kritische vragen stellen over de bijbelse (wonder)verhalen. Onze *sens du mystère* schijnt op steeds vroegere leeftijd te moeten wijken. En (groot)ouders/opvoeders schieten veelal tekort om een volgende generatie in te wijden in de taal waarin de Schrift is geschreven (verhaaltaal, beeldtaal). Zelf zijn ze onvoldoende in die taal ingewijd. Hoe geef je die verhalen hun verhaalkarakter terug?

Nico ter Linden heeft in *Het verhaal gaat...* een poging gewaagd. En ook in zijn driedelige 'kinderbijbel voor grote mensen' met *Koning op een ezel,*

Het land onder de regenboog en De profeet in de vis.

Donderdag 9 februari: Historische kerken in het Noorden: gebouwen, inrichting, beeldtaal

Het noorden van ons land is bijzonder rijk aan historische kerkgebouwen. Deze kerkelijke cultuurschat is van unieke betekenis voor de geschiedschrijving. De gebouwen en hun inrichting vormen een spiegel van het christelijk geloof door de eeuwen heen. Schilderingen, snijwerk en teksten brengen denkbeelden over God en de duivel, zonde en verlossing, goed en kwaad, hoop en vrees tot uitdrukking. Maar ook de ordening van de maatschappij in rangen en standen is aan de kerk af te lezen; niet alleen de verhouding tussen geestelijken en leken, maar ook tussen man en vrouw, rijk en arm. Dr. Justin E.A. Kroesen is universitair docent voor de kunstgeschiedenis van het christendom aan de theologische faculteit van de Rijksuniversiteit Groningen.

Donderdag 23 februari: In stilte bijbelwoorden ervaren

We leven in een praat- en doe-cultuur. Maar waar leren we nog om innerlijk te zwijgen en te ontvangen? Door de eeuwen heen hebben mensen naar God gezocht door in stilte en rust de bijbel spiritueel te lezen. In stilte bijbelwoorden ervaren is in dialoog gaan met jezelf, de ander en God. Om te ontdekken wat je raakt, wat dit zegt over je leven hier en nu, hoe dit doorwerkt in je leven en hoe je hier iets mee wilt gaan doen. De spirituele leespraxis van de Bijbel leert ons open, ontvankelijk, in rust en stilte te ervaren wat bijbelwoorden met ons kunnen doen. Dr. Lucas Tiesinga is na een carrière in de gezondheidszorg nu predikant en geestelijk verzorger bij GGZ Drenthe.

Donderdag 8 maart: 'Gelukkig kwam er iemand naast mij zitten...'

Over inhoud en verschillende vormen van troost, kansen en bedreigingen.

Wat de kerk als troost aanbiedt lijkt in deze tijd steeds minder aftrek te vinden. Deze 'troost der kerk' vertegenwoordigt een andere wereld. Er is het gevoel

dat hij (of het?) ook niet meer goed werkt. Als schat lijdt hij een verborgen bestaan.

Mag troost zo enigszins uit het zicht zijn geraakt en het geloof erin ook niet meer heilig, binnen maar ook buiten de kerk wordt intussen getroost bij het leven. Zonder troost vaart niemand wel! Voldoen al die vormen echter aan wat werkelijk als troost gezien moet worden? En biedt deze nieuw gedolven schat juist ook weer niet kansen voor de kerkelijke gemeenschap?

Drs. J.C. de Raadt werkte bijna tien jaar als gemeentepredikant. In 1987 maakte hij de overstap naar de geestelijke verzorging voor verstandelijk gehandicapten. Vanaf 1998 is hij geestelijk verzorger in de verpleeghuiszorg, bij Zonnehuis Oostergast te Zuidhorn.

Donderdag 22 maart: Het geweten van de kerk

Het geweten van de kerk is een verborgen schat. Deze schat komt aan het licht als personen de moed hebben om hun religieuze en politieke leiders publiekelijk op hun ethisch falen te wijzen. Hoe? Door oog te hebben voor het profetisch karakter van de Bijbelverhalen en deze verhalen te gebruiken als kritische spiegels waarin de eigen samenleving zich weerspiegeld ziet. Vondel was daar een meester in. Rembrandt overigens ook. Deze schat blijft begraven als men de bijbelverhalen reduceert tot zelf voor de ziel en voorbij gaat aan hun hoge protestgehalte. Evenzo als men het politieke karakter van de prediking van Jezus ontkent of niet onderkent. Geen dogmatiek maar politiek op de kansel! Het een en ander wordt geïllustreerd aan de hand van een tekst van Vondel, een schilderij van Rembrandt en een verhaaltje van Marcus. Dr. Gerda Hoekveld-Meijer is sociaal geograaf en theoloog. Zij was tot 2005 werkzaam aan het onderwijscentrum van de Vrije Universiteit

Plaats: De Bron, Eindhovenstraat 28

Tijdstip: 19.45 uur exact

Gespreksleider: Cees Hoekstra
Kosten: €25 voor de hele serie/€6 per avond

Opgave per e-mail, telefoon: corry.vandermolen@euronet.nl of tel. 346549

U kunt zich ook op de avond zelf in De Bron opgeven.

Agenda

HVG 'Dient elkander door de liefde'

Donderdag 5 januari

19.30 uur, De Bron
Nieuwjaarsbijeenkomst
Info: mw. J. de Haan, tel. 344670

Aglow Assen

Dinsdag 10 januari

9.30 uur, De Open Hof
Spreekster: Anneke Pol
Info: Ina Hogewind, 398140

HVG Vredeveld

Dinsdag 10 januari

14 uur, De Schulp
Nieuwjaarsmiddag
Info: Matty ten Hoor, tel. 373281

Passage Assen-Noord

Dinsdag 10 januari

19.45 uur, De Valkenhof
Eendagsbestuur
Info: Mia Reusin-Grit, tel. 355824

Passage Peelo/Marsdijk

Woensdag 11 januari

19.45 uur, Opstandingskerk
Mw. Visser legt uit hoe ze als mi-Makker contact maakt met demente mensen die niet meer met een gesprek bereikbaar zijn.
Info: Ada Huiting, tel. 346191

Vrouwenvereniging Monica

Donderdag 12 januari

19.30 uur, De Bron
Uit: 'In gesprek' van januari 2011: Worden waarheen je verwijst (een heilzame weg naar volwassenheid)
Info: Aukje van Houten, tel. 341397

Laatste nieuws

Het laatste nieuws van de Protestantse Gemeente Assen vindt u op de website: www.pkn-assen.nl

De schilder en de liefde

Choral is een groep zangers en zangeressen die al meer dan twintig jaar een repertoire brengt met overwegend Nederlandstalige muziek. Zij brengt nu in samenwerking met Frans Ort een muzikale raamvertelling over Marc Chagall en zijn liefdes en hoe hij die in zijn schilderijen vereeuwigd heeft. Een soms swingende vertolking over de gevoelens van de schilder staan in groot contrast met weer andere momenten waarbij de romantiek en het verdriet door Choral wordt vertolkt.

Zondagavond 8 januari, 19 uur, Grote Kerk Veendam
Toegang: €5
Meer info: www.choral.nu/index.html

De redactie wenst u een gezegend 2012!

Zinnige zondagavond in de Jacobus kerk in Rolde op 5 februari

Liefde van lichaam en geest

Het Hooglied, schilderijen van Chagall, inleiding door Ruud Bartlema

De Frans-Russische schilder Marc Chagall (1887-1985) verbeeldde in vijf schilderijen het Hooglied. Dit bijbelse boek is - mede door de vermeende erotische passages - behalve van bewondering ook steeds onderwerp van discussie geweest. Het Boek wordt wel getypeerd als 'liefde van lichaam en geest'. Het vertelt van de opperste liefde van man en vrouw, van bruidegom en bruid. In de joodse en christelijke wereld wordt het werk gezien als een allegorie, als beeldende geloofstaal.

Opvallend is dat in dit uit slechts acht gedichten bestaande bijbelboek de naam God helemaal niet voorkomt. Voor wie geen binding heeft met religie is het Hooglied een prachtig liefdesverhaal dat tot de wereldliteratuur wordt gerekend.

Ruud Bartlema, theoloog en beeldend kunstenaar, zal in zijn lezing op 5 februari aan de hand van afbeeldingen ingaan op Chagalls visie op het Hooglied. Zijn inleiding is in feite een vervolg op zijn boeiende en bevlogen voordracht vorig jaar over Chagalls verbeelding van de boeken Genesis en Exodus. Gezien het succes van die avond wordt ook nu weer op de aanwezigheid van veel belangstellenden gerekend.

De avond begint om 19.30 uur en is gratis toegankelijk. Na afloop wordt om een vrijwillige bijdrage (richtbedrag €5) gevraagd.

Lezing VU-Windesheim

Het regiocomité van de vereniging VU-Windesheim organiseert op dinsdag 17 januari een lezing. Prof. D. Post houdt deze lezing om 20 uur in het Gereformeerd Kerkelijk Centrum De Voorhof, Hoogeveenseweg 4, 9431 AZ Westerbork met als onderwerp 'Wanneer mag ik dood?' De lezing wordt gegeven naar aanleiding van zijn boek 'De dood komt steeds later'. Je bent doodziek en het levens-einde komt met rasse schreden naderbij. Is het medisch en ethisch dan nog wel verantwoord behandelingen voort te zetten? Prof. Post neemt u mee rond dilemma's van de patiënt en de arts bij de naderende dood.

Meer informatie: <http://www.vuconnected.nl/programma/doeke-post-over-wanneer-mag-ik-dood>

Alzheimer Café

De film 'Gerard en Joke', over dementie in de thuissituatie, zal op dinsdagavond 10 januari in het Alzheimer Café worden vertoond. Er is gelegenheid voor het stellen van vragen en voor onderlinge discussie. Medewerkenden van o.a. het PG-team van Icare, de Geheugenpoli en Interzorg zijn aanwezig voor het verstrekken van algemene informatie. Op de boekentafel vindt men tal van boeken, brochures en folders over vormen van dementie. De bijeenkomst vindt plaats in In de Kloosterhof, Brink 40, Assen. Inloop met koffie/thee vanaf 19.30 uur. Het programma begint om 20 uur. Bezoekers behoeven zich niet van te voren aan te melden.

De toegang is gratis en iedereen is welkom!

Avonden alleengaanden

Bent u alleengaand en wilt u eens uit, neem dan eens een kijkje bij onze avonden in De Hoeksteen (achter de Gereformeerde kerk), Rabenhauptstraat 1, Coevorden op 13 januari, 3 februari, 24 februari, 16 maart, 13 april, 11 mei, 1 juni en 22 juni 2012.

We ontmoeten elkaar elke drie weken, de koffie staat klaar vanaf 20 uur. De entree is €7 inclusief een kopje koffie. U kunt er een praatje maken, er is gelegenheid om te dansen of misschien hebt u wel zin in een spelletje.

Meer informatie: Tonnie, tel. 315290, Okke, tel. 0523-680844, Wilma, tel. 0528-278356, Jo, tel. 0591-312882, Willemien, tel. 0523-261031
Van harte welkom!